

Голас Радзімы

ВЫДААННЕ БЕЛАРУСКАЯ СЕКЦЫЯ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАНЧЫННІКАМІ

15 красавіка—Дзень незалежнасці Афрыкі

Рвуцца ланцугі каланіялізму

№ 30 (715)

Красавік 1963 г.

Год выдання 9-ы

ГРУЗАПАДЫМАЛЬНАСЦЬ 65 ТОН

Канструктары Беларускага аўтазавада закончылі распрацоўку новай звышцяжкай машыны — аўтапоезда грузападмальнасцю 65 тон. Ён складаецца з цягача «БЕЛаз-548» і перакульнага паўпрычэпа. Даўжыня поезда 12,5 метра, а вышыня каля чатырох метраў. Агульная вага грузанага аўтапоезда звыш ста тон. На ім устаўляецца рухавік у 525 конскіх сіл, які дазваляе развіваць хуткасць да 40 кіламетраў у гадзіну. У эксперыментальным цэху прадпрыемства пачаўся выраб новага сталевага волата.

ЗАШУМЯЦЬ МАЛАДЫЯ ЛЯСЫ

На Гродзеншчыне пачаліся веснавыя пасадкі лесу. Калектыв Сапоцкінскага лясніцтва перавёз з гадвальнікаў на загодзя адведзеныя і апрацаваныя ўчасткі каля 100 тысяч саджанцаў сасны. У бліжэйшы час пачнецца сям'я дуба. Рабочыя закладуць у паўтара раз больш зялёных дуброў, чым у мінулым годзе.

На месцах высечак, абочынах дарог і землях, непрыгодных для выкарыстання, лясгасы вобласці пасеюць і высадзяць гэтай вясной больш як 7 тысяч гектараў сасны, елкі, дуба, бярозы, таполі, клёна. Значна ўзрастае ўзровень механізацыі лесанасадных работ.

ТУТ НАРАДЖАЕЦЦА НОВАЕ

Магілёўскі завод «Строммашина» — буйнейшая кузня краіны па стварэнню новай тэхнікі для прадпрыемстваў прамысловасці будаўнічых матэрыялаў. Тут штогод нараджаюцца дзесяткі унікальных машын і аграгатаў.

Калектыв прадпрыемства ў лютым годзе сямігодкі выпусціць 29 тыпаў новых машын. Цяпер у цэхах заводу вырабляецца першая ў Савецкім Саюзе паточная аўтаматызаваная лінія для няспынай вытворчасці вялікапамернага дахавага шыферу. Гэта цэлы завод-аўтамат прадукцыйнасцю 8 тысяч умоўных плітак шыферу ў гадзіну. Навіной машынабудавання з'явіцца руберойдавы аграгат. У яго ўваходзяць 11 розных машын, злучаных паміж сабой у адзіную аўтаматычную лінію. Такая лінія па велічыні роўная трохпярэхваму шматкватэрнаму дому. Праектная магутнасць аграгата 25 мільёнаў квадратных метраў руберойду ў год.

ЦЭХ-ГІГАНТ

Мінскія трактаразаводцы рыхтуюцца да выпуску ў наступным годзе 75 тысяч трактараў. На прадпрыемстве вядзецца вялікая работа па нарошчванню магутнасцей. Рашаючае значэнне ў дасягненні намечанай мэты будзе мець увод ў

дзеянне новага чыгуналіцейнага цэха.

Цяпер поўным ходам ідзе будаўніцтва цэха-гіганта, які па сутнасці з'явіцца буйным заводам па выплаўцы чыгуну. Ужо ўзведзены будынкі аб'ёмам амаль у 500 тысяч кубічных метраў. Цэх аснашчаецца навішым абсталяваннем і механізмамі, якія дазваляюць максімальна аўтаматызаваць усе працэсы вытворчасці. Устаўляюцца тры ліцейныя канвееры па 260 метраў. Першая чарга цэха-гіганта дасць прадукцыю ў трэцім квартале бягучага года.

ГОМЕЛЬ—КУБА

З захапленнем сочаць гамельчане за поспехамі рэвалюцыйнай Кубы, дапамагаюць ёй у будаўніцтве сацыялізму. На пагрузачных прыстанцыйных пляцоўках часта можна ўбачыць скрыні з надпісам «Гомель — Куба». Станкабудаўнічы завод Імя Кірава адпраўляе высокапрадукцыйныя металарэзныя станкі, шклозавод імя Ламаносава — шкло, крэйдасавелітавы завод — будаўнічы матэрыял савеліт. Многія спецыялісты Гомельшчыны пабывалі на Кубе, дапамагалі ў арганізацыі прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці.

«Паларыс» збіўся з курсу

НЬЮ-ІОРК. Прадпрынятая днямі камандаваннем ваенна-марскіх сіл ЗША першая спроба запусціць з надводнага судна так званую «рэканструяваную» ракету «Паларыс А-3» скончылася правалам. Ракета, як паведамаў карэспандэнт агенцтва ЮПІ з мыса Канаверал, «адхілілася ад курсу пасля пад'ёму і была ўзарвана ў паветры».

У нумары:

- Афрыка будзе шчаслівай
- Гродна — горад новабудоўляў
- Яшчэ адно папярэджанне атамшчыкам з НАТО
- Артыкул міністра культуры БССР
- Адказ на пісьмо місіс Вініфрэд-Бяганскай
- Спорт. Навіны. Падзеі.

Па планату Р. ШАЙБО і С. ЗАГУРСКАГА (Польская Народная Рэспубліка).

Каланіяльная сістэма імперыялізму, якая яшчэ нядаўна здавалася трывалай і несакрушальнай, церпіць паражэнне за паражэннем. Тэрыторыі калоній складаюць цяпер толькі адну пятнацятую частку тэрыторыі ўсіх краін, а насельніцтва — прыкладна паўтара працэнта насельніцтва зямлі. Замест былых прыніжаных і эксплуатаемых імперыялістамі калоній узнікаюць суверэнныя дзяржавы, якія адыгрываюць усё большую ролю ў міжнародным жыцці. Пад націскам нацыянальна-вызваленчага руху прыходзіць канец панаванню імперыялістаў розных краін і ў былой каланіяльнай Афрыцы, насельніцтва якой складае каля 240 мільёнаў чалавек.

На працягу многіх дзесяцігоддзяў імперыялісты Бельгіі, Францыі, Вялікабрытаніі, Партугаліі, Іспаніі і іншых дзяржаў бессаромна грабілі казачныя багаці Афрыкі, знішчалі і жорстка эксплуатавалі, пазбаўляючы самых элементарных чалавечых правоў, яе народ. У каланіяльных краінах Паўднёвай Афрыкі былі самы высокі працэнт смяротнасці. Звыш 99 працэнтаў насельніцтва, напрыклад Партугальскай Гвінеі, непісьменнае.

Гадзіны панавання імперыялізму ў Афрыцы злічаны. Абуджаны народ працягвае барацьбу за сваю свабоду і з кожным годам атрымлівае ўсё новыя перамогі. Адзін за адным афрыканскія народы скідаюць з сябе ланцугі каланіяльнага рабства і выходзяць на шырокую дарогу нацыянальнай незалежнасці і прагрэсу. Калі ў 1956 годзе ў Афрыцы налічвалася толькі пяць самастойных дзяржаў, то к 1962 году іх ужо было 32. Толькі за мінулы год пяць краін — Танганьіка, Алжыр, Бурундзі, Руанда і Урундзі — скончылі з каланіяльным рэжымам і ўвайшлі ў сям'ю суверэнных афрыканскіх дзяржаў. Больш 80 працэнтаў насельніцтва афрыканскага кантынента ўжо скінулі каланіяльнае ярмо.

Але барацьба за поўную ліквідацыю каланіялізму ў Афрыцы яшчэ не закончана. Імперыялісты любымі сродкамі імкнуцца ўтрымаць тут сваё панаванне. Для захавання сваіх пазіцый яны карыстаюцца новай тактыкай, атрымаўшай назву неакаланіялізму. Пад флагам «эканамічнай дапамогі» яны працягваюць вывозіць горнарудныя багаці афрыканскіх краін, уцягваюць іх у «агульны рынак», раздуваюць племянную і нацыянальную варожасць.

Зусім іншая палітыка Савецкага Саюза і ўсяго сацыялістычнага лагера ў адносінах Афрыкі. Верны заветам вялікага Леніна, Савецкі ўрад заўсёды падтрымліваў нацыянальна-вызваленчую барацьбу каланіяльных народаў. Савецкі Саюз аказвае эканамічнае і тэхнічнае садзеянне афрыканскім дзяржавам у збудаванні 250 розных аб'ектаў. Сярод іх гіганцкая Асуанская плаціна ў ААР. Будаваць гэтую плаціну дапамагае і беларускі народ.

Дапамога СССР і іншых сацыялістычных краін — бескарыслівая, не звязаная ніякімі ўмовамі. У нас толькі адна мэта — дапамагчы афрыканскім краінам умацаваць сваю незалежнасць, цвёрда стаць на ногі, дапамагчы ім будаваць новае жыццё.

Назаўсёды скончыць з каланіялізмам, прымуціць імперыялістаў прадаставіць незалежнасць каланіяльным краінам і народам — адна з самых важных задач, якія стаяць перад чалавецтвам. І мы ўпэўнены, што зусім недалёкі той дзень, калі ўсе краіны Афрыкі будуць свабоднымі.

РАВЕСНИК МАСКВЫ — ГРОДНА З'ЯВЛЯЕЦА АДНЫМ СА СТАРЭШЫХ ГАРАДОУ КРАІНЫ. ПЕРШЫЯ ЛЕТАПІСНЫЯ ЗВЕСТКІ АБ ІМ АДНОСЯЦА ДА 1128 ГОДА. 800-ГАДОВАЯ ГІСТОРЫЯ ГЭТАГА ГОРАДА АДЛЮСТРАВАНА У ШМАТЛІКІХ АРХІТЭКТУРНЫХ ПОНІКАХ, ЯКІЯ НАДАЮЦЬ ГРОДНА СВОЕАСАБЛІВАЕ АБЛІЧЧА. ПРЫГАЖОСЦЬ ГОРАДА І У ЯГО ГЕАГРАФІЧНЫМ РАЗМЯШЧЭННІ: МАЛЯУНІЧЫ РЭЛЬЕФ, ПРЫГАЖУН-НЕМАН З КРУТЫМІ БЕРАГАМІ, НА ЯКІХ УЗВЫШАЮЦА СТАРАЖЫТНЫЯ АВАРОНЧЫЯ ВАЛЫ І ЗАМКІ. СУЧАСНЫ ГРОДНА — БУЙНЫ ІНДУСТРЫЯЛЬНЫ І КУЛЬТУРНЫ ЦЭНТР РЭСПУБЛІКІ. НІЖЭН МЫ ДРУКУЕМ МАТЭРЫЯЛЫ АБ ГЭТЫМ ГОРАДЗЕ, АБ ЯГО ЛЮДЗЯХ.

ГОРАД НАД НЁМАНАМ

ПЛАНЫ ўвасабляюцца ў жыццё

МЕСЦА ў жыцці

Вестка аб забастойцы французскіх шахцёраў да глыбіні душы ўсхвалявала мяне. Перада мной прадсталі сотні суровых мужчынскіх твараў. Я ўявіў сабе запаланых жонкаў, залодных дзяцей, дэманстрацыі і мітынгі, чырвоныя сцягі над калонамі. Я пачуў гнейныя галасы пратэсту. І мне здалася, што я зноў побач з імі...

...Мы жылі ў Заходняй Беларусі на Беласточчыне. Кавалачак зямлі, мазолістыя рукі, шахцёра дзяцей — вось і ўсё, што было ў майго бацькі. Сіл больш не хапіла так жыць. Сабраліся і паехалі ў Францыю.

Прыехалі ў мястэчка Трые, дэпартамент Мерт-і-Мазель. Маці даглядала нас, малых, а бацька пайшоў працаваць у шахту. Працаваў 17 год. Ён на ўсё жыццё запамінуў страшныя абвалы, у час якіх гінулі людзі. Сам ён некалькі разоў быў паранены, доўга хварэў, потым зноў спускаўся ў шахту. Ён на ўсё жыццё запамінуў дні беспрацоўя, забастовак, такіх жа, якой была і гэта нядаўняя забастойка французскіх гарнякоў. Трыццаць год назад, так як і цяпер, шахцёры выступалі супраць эксплуатацыі, за павышэнне заробатнай платы і паляпшэнне ўмоў працы.

У 1946 годзе мы пакінулі Францыю і вярнуліся дамоў, у Савецкі Саюз. Цяпер, успамінаючы мінулае, міжволі задумваюся, кім бы я быў, калі б да гэтага часу жыў на чужыне? Што чакала б мяне ў будучым?

Не толькі іншаземцам, але і дзецім французскіх рабочых цяжка выбіцца ў людзі. Асабіста я з вялікімі цяжкасцямі закончыў сярэдняю школу ў г. Брые. Ну, і на гэтым было б усё, калі б не ад'езд на Радзіму.

Сягоння я ганаруся тым, што савецкія людзі давяраюць мне выхоўваць і вучыць нашу моладзь. Я працую выкладчыкам французскай мовы ў медыцынскім інстытуце і ў сярэдняй школе № 8. Праўда, і тут былі пэўныя цяжкасці. За граніцу мяне вывезлі маленькім хлопчыкам. Там я добра навучыўся гаварыць на французскай мове, сваю ж забыў. Давялося зноў вучыць яе.

Калі наша сям'я астаявалася ў Гродна, я пайшоў у вясчэрнюю школу, адначасова працаваў на заводзе. Пасля сям'я зноў паступіў ў фізікультурны тэхнікум і, скончыўшы яго, стаў працаваць выкладчыкам фізічнага выхавання ў школе. Але спыняцца на гэтым не хацелася. Паступіў у Мінскі педагагічны інстытут замежных моваў. Вучыўся завочна.

Пасля вяртання на Радзіму ўсе члены нашай сям'і, як і я, набылі, нарэшце, спакой. Бацька цяпер на пенсіі. Браты сталі перадавікамі вытворчасці, яны, як і я, знайшлі сваё месца ў жыцці.

Яўген МЯКІШ.

ЗДРАЎНІЦЫ ДЛЯ РАБОЧЫХ

Штодзённа к канцу першай змены на двор тытунёвай фабрыкі ўязджае аўтобус. Праз некалькі мінут месцы ў ім ужо заняты.

— Шчаслівай дарогі! — гавораць рабочыя ад'язджаючым. Аўтобус ідзе ў маляўнічы саваны бор на беразе Нёмана, у фабрычны прафілакторый. Тут рабочыя атрымліваюць бясплатна выдатнае харчаванне, медыцынскую дапамогу.

Добра клапацяцца аб адпачынку рабочых і на тонкасконным камбінаце. Амаль кожны выхадны дзень дзесяткі чалавек адпраўляюцца на маляўнічыя азёры, дзе для тэкстыльшчыкаў абсталяваны спартыўныя базы. А летам, калі прадпрыемства спыняецца на планавы рамонт, сотні людзей едуць у дом адпачынку «Рось», дзе тэкстыльшчыкаў таксама чакае добры адпачынак.

СПРАЎ У ДРУКАРОЎ МНОГА...

Рэспубліканская літаграфія ў Гродна ператворана цяпер у фабрыку афсетнага друку. Работы ў друкароў многа. Велізарным тыражамі выдаюцца мастацкія этыкеткі для тавараў і медыкаментаў, якія пастаўляюцца на экспарт. Нядаўна

тут выйшлі ў свет у мастацкім афармленні песні беларускіх кампазітараў: «Старонка мая» Ю. Семянякі, «Куба» Е. Дзегцярова, «Турысцкая паходная» Г. Вагнера, «Над партрэтамі» Е. Цюцкога, «Магілёўская зямля» П. Ахраменкі і іншыя.

ТАНЦУЕ АНСАМБЛЬ

Паспяхова выступіўшы на дэкадзе беларускага самадзейнага мастацтва, народны ансамбль песні і танца «Нёман» працуе над далейшым паляпшэннем рэпертуару.

— Нядаўна я набыла ў Ленінградскім доме народнай творчасці, — паведаміла кіраўнік танцавальнай групы Л. Ляшэнка. — Майстры харэаграфічнага мастацтва паралілі нам ўключыць у праграму ансамбля

больш народных танаў. Цікавай была сустрэча з бразільскай танцоўшчыцай Элаізай Васкансалас, якая вучыцца ў харэаграфічнай школе. Мы ўключаем у праграму адзін з цудоўных бразільскіх танаў, паказаных ёю, развучваем беларускі карагод «Залатыя каласы» і танцавальную сюіту «Жалейка», а таксама украінскі «Гапак».

ЮНЫЯ шахматысты

Над шахматнай дошкай схіліліся два ігры. Злева светлаваласы ў шэраным насьцюмчыку другакласнік Вова Шанькоў. Справа — рослы дзевяцікласнік Гена Рудакоў. Гуляюць засяроджана, па ўсіх правах. Праходзіць сорак мінут, і Вова прымушае свайго праціўніка здацца...

Гуляць у шахматы Вова пачаў з чатырох год. Нядаўна яму споўнілася восем. Ён паспяхова выканаў норму пятага спартыўнага разраду і цяпер рытуецца да абласных спаборніцтваў. Таленавітых маленькіх шахматыстаў у Гродзенскім доме піянераў многа. Нядаўна прыйшоў сюды другакласнік Саша Мярэзлюкоў, ён таксама добра гуляе ў шахматы. Пяцікласнік Валерыя Дробышаў паспяхова складае двух- і трохходовыя задачы. Усяго ў шахматным гуртку Гродзенскага дома піянераў займаецца больш за 50 дзяцей.

К. АЛЯКСЕЕУ.

За апошнія гады Гродна стаў адным з буйных прамысловых і культурных цэнтраў Беларусі. Яго насельніцтва павялічылася амаль у паўтара раза. У розных канцах горада выраслі карпусы новых заводаў, фабрык і камбінатаў. Калі да Савецкай улады тут была толькі адна спецыяльная навучальная ўстанова, то цяпер горад па праву называецца горадам студэнтаў. Кожны чацвёрты жыхар Гродна вучыцца.

Нядаўна на бюро прамысловага абкома партыі прыняты план рэканструкцыі і развіцця Гродна на бліжэйшыя гады. Вось каратка аб гэтым праекце.

У цэлым горад захаввае сваё гістарычнае аблічча, не глядзячы на тое, што яго кварталы ўзбагацяцца новымі прамысловымі збудаваннямі, архітэктурнымі ансамблямі мікрараёнаў, садамі, паркамі, лесапаркамі. У мэтах захавання чысціні паветра новыя прадпрыемствы выносяцца за межы жылых кварталаў, ад якіх яны будучы аддзяляцца шырокімі кольцамі ахоўнай зеляніны. Вядучымі галінамі прамысловасці горада ў далейшым будуць лёгкае, машынабудаўнічая і хімічная.

КЛУБ СТУДЭНТАУ

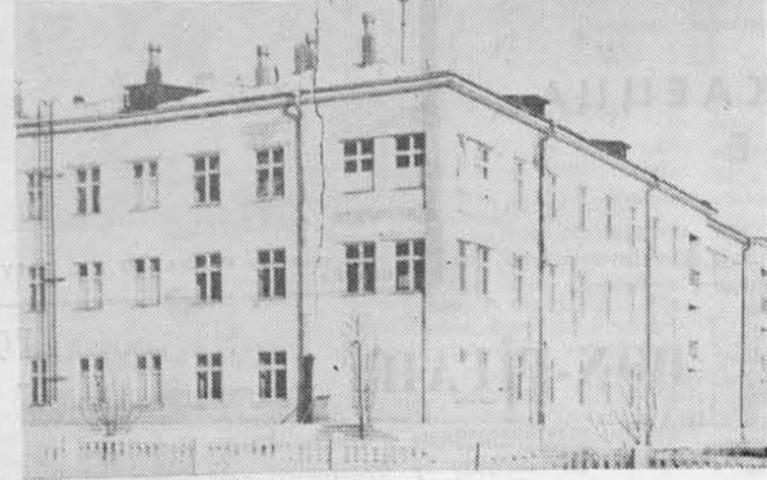
У пачатку года ў студэнцкай моладзі Гродна ўзнікла цікавая задума: арганізаваць на грамадскіх асновах свой студэнцкі клуб. Патрэба ў ім вялікая.

Савет клуба пачаў работу. Грамадскі студэнцкі клуб размясціўся ў памяшканні Палаца культуры будаўнікоў. Ужо адбыўся першы вялікі цікавы вечар, прысвечаны роднаму гораду. Рытуецца тэматычны вечар: «Калі ты студэнт...» Размова пойдзе аб гонары і годнасці маладога чалавека, аб яго месцы ў жыцці.

Пры клубе будуць працаваць секцыі: мастацкая самадзейнасць, аматараў ініі і твораў мастацтва, спорту і гімнастыкі.

Новы радзільны дом на 175 ложкаў у Гродна.

Фота А. Перахода.

У кожным жылым раёне, прадугледжваецца будаўніцтва шматпавярховых будынкаў, школ, дзіцячых садоў, ясляў, магазінаў, культурных устаноў, прадпрыемстваў грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання.

План гэты ужо ўвасабляецца ў жыццё. На адной ускраіне горада высяцца карпусы азотна-тукавага завода, на другой хутка разгорнецца будаўніцтва базаўнай фабрыкі і льнокамбіната. У іншых канцах Гродна ўзводзяцца заводы гандлёвага машынабуда-

вання, фабрыка «Металічная цацка», пачаты мантаж абсталявання на домабудаўнічым камбінаце. Уступіў у эксплуатацыю новы аўтавакзал.

Прыкметна змяняе аблічча і цэнтральная магістраль горада, якая носіць імя польскай пісьменніцы Элізы Ажэшкі. Тут на месцы драўляных хацінак вырастаюць шматпавярховыя дамы, закладваецца падмурак новага корпусу педагагічнага інстытута. І ўсе гэта — толькі пачатак вялікага будаўніцтва.

А. КАСЕНКА.

На завочным аддзяленні Гродзенскага сельскагаспадарчага інстытута займаюцца сотні працаўнікоў сельскай гаспадаркі вобласці.

НА ЗДЫМКУ: лабараторныя зняткі на селекцыі. На прырэднім плане справа — старшыня калгаса «Рассвет» Смагонскага Анатолій СЕВАРАЙНА.

МАРА АНАТОЛЯ НОВІКАВА

...Здарылася гэта ў грозныя павышаныя цікавасць да музыкі гады мінулай вайны. Сям'я Новікавых эвакуіравалася на Усход. Па дарозе пезд дагналі фашысцкія сцяргвятнікі. Адна бомба трапіла ў вагон, у якім ехаў шасцігадовы Толя. Бацькі Толі загінулі, а хлопчык апытомнеў у бальніцы... але ўжо без рукі.

Пасля вайны Толя апынуўся ў адным з дзіцячых дамоў Гродна. У хлопчыка з'явілася

кі. Падоўгу ён прастойваў ля раялы, слухаючы ігру іншых, потым навучыўся іграць сам. А неўзабаве Толя Новікаў захапіўся баянам. За кароткі час ён навучыўся адной рукой падбіраць розныя мелодыі. Значыць, можна іграць! Толькі трэба прыналегчы, пастарацца. І юны музыкант стараўся. Дзесяты клас А. Новікаў закончыў з сярэбраным медалем. Дзедтом прэміраваў яго баянам. А як быць далей? Многія раілі яму паступаць вучыцца ў педагагічны інстытут, але Анатоль аб гэтым і слухаць не хацеў. Ён вырашыў ажыццявіць сваю даўнюю мару — стаць музыкантам.

Мара Новікава збываецца. Ён — студэнт другога курса Гродзенскага музычна-педагагічнага вучылішча. Вучыцца паспяхова, працяўляе здольнасці кампазітара. Самастойна напісаў ужо словы і музыку вясёлай песенкі пра Гродна.

Вось што гаворыць Анатолій Новікаў аб сваіх планах на будучас:

— Хачу добра закончыць вучылішча і стаць кваліфікаваным выкладчыкам. Ну, і, вядома, мару працягваць вучобу ў кансерваторыі...

А. ГРЫЦУК.

Ядзерныя сілы НАТО-

Савецкі ўрад накіраваў урадам заходніх дзяржаў ноты ў сувязі з планами стварэння аб'яднаных ядзерных сіл НАТО. У сваіх нотах Савецкі ўрад перасцерагае ЗША і іншыя краіны — удзельніцы НАТО ад гэтага пагібельнага кроку.

Папярэджанне Савецкага ўрада вельмі своечасовае. Якраз у гэтыя дні кіруючыя колы Злучаных Штатаў, Англіі і іншых краін — удзельніцы НАТО ўсімі сіламі фарсіруюць ажыццяўленне плана стварэння аб'яднаных ядзерных сіл паўночнаатлантачнай ваеннай групіроўкі. Па заходнеўрапейскіх сталіцах раз'язджаюць шматлікія амерыканскія візіцёры ўсіх рангаў, падрыхтоўваючы распісаньня на дзесцігоддзі наперад праграмы ўзбраення. У іх да дэталю распісана, хто і колькі павінен паставіць пад флаг НАТО ядзерных, ракетных і іншых фарміраванняў, якія сродкі дадаткова павінна выдаткаваць на падрыхтоўку да вайны кожная краіна. «План стварэння шматбаковых сіл НАТО, — гаворыцца ў нотах Савецкага ўрада, — гэта сучаснае выказанне палітыкі «з пазіцыі сілы», палітыкі ціску і дыктату.

Паміж ЗША і іх саюзнікамі ў Заходняй Еўропе ідзе спрэчка аб тым, якую форму павінны прыняць аб'яднаныя ядзерныя сілы НАТО. Ад-

нак, якія б канчатковыя формы ні атрымалі гэтыя сілы, ясна адно: гутарка ідзе аб намеры ЗША і іншых дзяржаў НАТО яшчэ шырэй распуснуць рамкі падрыхтоўкі да тэрмаядзернай вайны і развязаць гонку ракетна-ядзерных узбраенняў, якая не ведае ні дзяржаўных, ні геаграфічных межаў. Такі курс можа прывесці да вельмі трагічных вынікаў. Мы ўжо не гаворым аб тым, што стварэнне аб'яднаных ядзерных сіл НАТО ўскладае на народы новага непамернага матэрыяльнага цяжкасці. Недалёка ад праўды стаяць тыя, хто адчувае прычыны стварэння такіх сіл бачыць у імкненні ўрада ЗША яшчэ шырэй падключаць эканамічныя рэсурсы заходнеўрапейскіх краін да гонкі ўзбраенняў. Бо нават паводле папярэдніх дадзеных, ім давядзецца затраціць дадаткова яшчэ 5—10 мільярдаў долараў, што непазбежна знізіць жыццёвы ўзровень народаў заходнеўрапейскіх краін. Але гэта толькі адзін бок справы. Стварэнне аб'яднаных ядзерных сіл НАТО намнога павялічыла б пагрозу ўзнікнення тэрмаядзернага канфлікту. У гэтым выпадку, як адзначаецца ў савецкіх нотах, працягваліся б у дадатак да ранейшых новыя рамяні да машыны вайны, якія могуць пусціць яе ў ход.

Р. Я. КІСЯЛЕУ,
Міністр культуры БССР

Нядаўна ў Мінску адбылася першая сесія Вярхоўнага Савета БССР шостага склікання, якая спецыяльна разгледзела пытанне аб паліпшэнні бытавога абслугоўвання працоўных. У дакладзе Старшыні Савета Міністраў БССР Ц. Я. Кісялёва, у прамовах дэпутатаў была ўдзелена пільная ўвага і пытанню культуры. І гэта зразумела, бо культурнае, эстэтычнае выхаванне савецкіх людзей мае вялікае значэнне ў справе камуністычнага будаўніцтва.

Нашы тэатры ў апошні час удзялілі значную ўвагу паліпшэнню свайго рэпертуару. Летась быў выпушчаны 71 новы спектакль і адноўлена 8 паставак. Аснову рэпертуару тэатраў складаюць творы савецкіх драматургаў на сучасныя тэмы.

Сустрэча кіраўнікоў партыі і ўрада з дзеячамі літаратуры і мастацтва, глыбокая прамова на гэтай сустрэчы М. С. Хрушчова зрабілі сваю добрую справу. Цяпер ўся ўвага мастакоў, кампазітараў, работнікаў тэатра і кіно звернута на стварэнне буйных твораў аб працоўных і падзвігах савецкіх людзей у барацьбе за камунізм, твораў, якія б вызначаліся глыбокай партыйнасцю і народнасцю.

За мінулы год тэатрамі рэспублікі паказана каля 6 тысяч спектакляў. На іх пабывала 2 400 тысяч гледачоў. Творчыя калектывы не абмяжоўваліся пастаноўкай спектакляў у сталіцы, абласных гарадах, але і выязджалі ў самыя глыбінныя куткі рэспублікі.

Прываюцца меры па паліпшэнню прапаганды выяўленчага мастацтва. За 1962 год арганізавана 65 мастацкіх выставак, у тым ліку 9 перасоўных.

Сёлета нашы планы куды больш шырокія. Міністэрства культуры БССР разам з творчымі саюзамі распрацавала і прыняло план канкрэтных мерапрыемстваў па паліпшэнню мастацкага абслугоўвання пра-

цоўных рэспублікі ў гэтым годзе.

Савецкае кінамастацтва — адзін з важнейшых сродкаў камуністычнага выхавання народа. Кіно даступна людзям усіх слаёў грамадства і, можна сказаць, усіх узростаў. Партыя і ўрад выдзяляюць вялікія сродкі на пашырэнне кінасеткі. Цяпер у нас працуе 484 гарадскія і 3 954 сельскія кінаўстаноўкі. Ці трэба таму здзіўляцца, што летась у нас кінафільмы паглядзела больш чым сто мільёнаў чалавек.

У цеснай сувязі са школамі, тэатрамі, кіно, радыё і тэлебачаннем актыўны ўдзел у культурным выхаванні і абслугоўванні працоўных прымаюць клубы, дамы культуры, бібліятэкі. Сёння ў нас дзейнічае 5 235 клубных устаноў, 7 737 бібліятэк з кніжным фондам 54 мільёны тамоў. Каля пяці мільёнаў чытачоў карыстаюцца іх паслугамі.

За вялікую работу, праведзеную ў 1962 годзе па абслугоўванню працоўных, Міністэрства культуры СССР прысвоіла Брэсцкаму парку назву «Лепшы парк Савецкага Саюза» з пры-

суджаннем дыплама першай ступені і грашовай прэміі. Дыпламам першай ступені ўзнагароджан Гомельскі парк культуры і адпачынку.

З кожным годам расце ўдзел працоўных у культурным будаўніцтве. У дамах культуры, клубах і бібліятэках ствараецца шырокі актыў. Цяпер у рэспубліцы на грамадскіх асновах працуюць 6 тысяч праўленняў клубаў і саветаў бібліятэк, у якіх актыўны ўдзел прымае больш як 60 тысяч чалавек.

Важнай з'явай у культурным будаўніцтве сталі стварэння на грамадскіх асновах аддзельных культурных ў гарадах і рабочых пасёлках. Цяпер у рэспубліцы ёсць 24 аддзельных культурных выканкомаў гарадскіх Саветаў дэпутатаў працоўных.

Вось так з кожным годам узнікае ўзровень работы ўстаноў культуры, паліпшаецца культурнае абслугоўванне працоўных. Аб гэтым заўсёды клопацца работнікі культуры. Саветы дэпутатаў працоўных.

А ўПЕРАДЗЕ ЯШЧЭ ўСЁ ЖЫЦЦЁ

Расказваючы аб сваіх працоўных буднях, Галіна Лагунова не можа стрымаць усмешкі, для якой няма асаблівых прычын, а проста яна ад маладосці. Прайшло ўжо доволі многа часу, як яна перайшла на самастойную работу — на ферму. Скончыла яшчэ тую «старую» дзесяцігодку, у якой не было ўрокаў вытворчага навучання. І, вядома, хвалявалася тады, калі вызначала сваё месца ў жыцці.

Гэта была цудоўная вясновая пара. Шумлівая чарада школьнікаў, якія атрымалі атэстаты сталасці, ішла дамоў. Перабіваючы адзін аднаго, юнакі і дзяўчаты дзяліліся думкамі наконт далейшага жыцця.

Па дарозе вучням сустрэўся заатажнік саўгаса. Цёпла павіншаваў з заканчэннем школы.

— А што будзеце рабіць далей? — запытаўся ён. — Можна хто пойдзе ў саўгас, на ферму?

Некаторым дзяўчатам гэта спадабалася. Асабліва Галі.

Вечарам яна сказала бацькам:

— Хачу пайсці на ферму.

— Ой, дачушка, — сказала маці, — не спяйшайся, добра падумай, прыкінь, што да гора.

— Не, мама, я ўжо вырашыла...

Спачатку ёй даручылі даглядаць 520 жывёлін. Безумоўна, не ўсе адрозы ішло гладка, але Галіна не адступала. Дружны калектыв фермы адрозы ж прыйшоў на дапамогу маладой работніцы. Асабліва добра пайшлі справы на ферме, калі перайшлі на ўтрыманне свіней у летніх лагерах. Галіна была, бадай, першай, хто горача падтрымаў гэтую ініцыятыву.

Разам з заатжнікам свінаркі падаралі ў двух кіламетрах ад фермы месца, зручнае для разбіўкі лагера. Хутка будаўнікі зрабілі лёгкія паветкі, пад якімі жывёла магла б схаватца ў дрэннае надвор'е і ад сонца. Побач пасялі кармавыя культуры. Для падачы вады і здрабнення кармоў устанавілі два рухавікі. Хутка ўсё гэта дало свае вынікі. Лагернае ўтрыманне адкормачнікаў дазволіла намнога знізіць затраты працы, мець больш таннае сала і мяса. Тады ж Галіна смела ўзяла абавязальства адкарміць тысячу свіней. І не кінула на вецер сваё слова, стрымала яго.

— Залатыя рукі ў нашай Галі, — сталі гаварыць пра яе ў саўгасе.

Нядаўна на нарадзе жывёлаводаў у Полацку Галіне Лагуновай першай у Беларусі ўручылі пасведчанне «Майстар залатыя рукі сельскагаспадарчай вытворчасці». За дасягнутыя поспехі яна таксама ўзнагароджана Малым залатым медалем. Выстаўкі дасягненняў народнай гаспадаркі СССР. Працоўныя Полаччыны абралі Галіну Лагунову сваім дэпутатам у Вярхоўны Савет БССР. І нічога здзіўнага ў тым няма, што дэпутаты парламента абралі яе намеснікам Старшыні Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Такі кароткі шлях маладой беларускай дзяўчыны. А ўперадзе яшчэ ўсё жыццё. Яшчэ многае можна зрабіць, многага дабіцца.

П. АЛЯКСАНДРАУ.

Саўгас «Полата»
Полацкага раёна.

Адказваем на пытанні чытачоў

Гэта пісьмо прышло на англійскай мове ад жыхаркі англійскага горада Блэкпольша Вініфрэд-Бяганскай.

«Дарагія сябры! — піша яна. — Мой муж не раз расказваў мне аб шчаслівых днях свайго дзяцінства і юнацтва, праведзеных у роднай Беларусі. Я ведаю, што яго сэрца заўсёды будзе належаць Радзіме.

Ён часта сумуе па роднаму краю і не вяртаецца ў Беларусь толькі з-за таго, што большасць яго родных памерлі. Яго брата і швагера забілі фашысты, а сястры і пляменніка — памагатыя гітлераўцаў. Прозвішча яго брата Іван Бяганскі, швагера — Пётр Раткевіч і сястры — Агата Раткевіч. Яны жылі ў вёсцы Ішчальняны Шчучынскага раёна Гродзенскай вобласці. Калі вы зможаце расказаць нам што-небудзь падрабязней аб гэтых людзях, мы былі б вам вельмі ўдзячны.

Шкада, што я не магу пісаць на беларускай мове.

Майму мужу і мне вельмі падабаецца ваша газета. Калі ў вас ёсць якая-небудзь кніжка аб Беларусі на ан-

глійскай мове, то мне вельмі б хацелася пачытаць яе».

Нас усхвалявала гэтае пісьмо. Таму па заданню рэдакцыі я наведваў вёску Ішчальняны і меў гутарку з Пётром Бяганскім, цудоўна выратаваўшымся ад расстрэлу сынам Агаты Раткевіч Анатолем Раткевічам і іншымі. Вось што яны расказалі...

Яшчэ ў часы гаспадарання польскіх панноў сям'я Бяганскіх актыўна змагалася за вызваленне Заходняй Беларусі. Калі ж прышлі гітлераўцы, Іван Бяганскі, Пётр Раткевіч і яго жонка, як і многія іншыя сумленныя беларусы, у хуткім часе наладзілі сувязь з партызанамі.

Але знайшліся і вылюдкі, якія даносілі гітлераўцам на тых, хто дапамагаў партызанам. Імі аказаліся Новік і яго сыны Сяргей і Генадзій. Па іх даносу Іван Бяганскі і Пётр Раткевіч былі арыштаваны і расстраляны фашыстамі 20 сакавіка 1943 года. Ратуючы сваю праданую шкуру, Новік з сынамі ўцік на Захад разам з падобнымі на іх забойцамі. Трагічную гісторыю гібелі маці і малодша-

га брата паведаміў Анатоль Пятровіч Раткевіч. Гэта здарылася адрозы ж пасля вызвалення вёскі ад фашыстаў. 16-гадовы брат Уладзімір знаходзіўся на хутары. Маці пайшла да Пятра Бяганскага. Юнакі ўжо спалі, як раздаўся грукат у дзверы. Анатоль і Уладзімір ведалі, што ў лясках яшчэ блукаюць некалькі бандытаў, якія па начах з'яўляліся на хутары, забівалі ні ў чым не вінаватых людзей, і таму прыталіся. Тады бандыты пачалі ламаць дзверы. Анатоль сказаў брату, каб ён уцякаў праз акно, а сам забраўся на гарышча хлева і схавалася ў сене. Ён чуў, як бандыты злавілі на вуліцы брата, схавалі маці, якая ў гэты час якраз вярнулася з хутара, і прывялі іх у дом, доўга здэкаваліся, а затым прагучалі выстралы. Потым яны аблілі хату газай і падпалілі. Хлопчык задыхаўся ад дыму і гарачыні, на ім гарэла адзенне, аднак ён сядзеў, бо баяўся, што бандыты яшчэ чакаюць, калі ён выскачыць. Гарышча згарэла і Анатоль зваліўся ў хлёў. Праз адчыненыя дзверы ён паўз-

ком выбраўся з хлева. Абгарэлага, ледзь жывога, знайшлі суседзі Анатоля. Шмат дзён урачы змагаліся за яго жыццё і перамаглі смерць. Нялёгка даводзілася на першых парах юнаку, які застаўся без бацькі і маці. Але аднавіскаўці Савецкая ўлада не пакінула хлопца ў бядзе. Першы час ён жыў у Пятра Бяганскага, а калі канчаткова выздаравеў, паехаў вучыцца ў Гродна. Дзяржава ўзяла яго на поўнае ўтрыманне. Там ён набыў спецыяльнасць сталяра. Цяпер Анатоль Пятровіч працуе ў саўгасе «Вялікае Мажэйкава». Ён бацька чацвярых дзяцей. Жонка таксама працуе ў гэтым саўгасе.

Даўно гэта было... Але да гэтага часу Анатоль Пятровіч не можа спакойна гаварыць аб перажытым. Калі мы спыталі яго, што гэта былі за людзі і за што яны забілі маці і брата, ён адказаў:

— Хіба гэта людзі? Гэта ж былі звыры!

І сапраўды, так людзі не зрабілі б. Гэта былі актыўныя гітлераўскія памагатыя, якія не паспелі ўцячы разам са сваімі гаспадарамі. Гэта іх рук справа. Яны забілі і спалілі Агату Раткевіч і яе сына толькі за тое, што тыя любілі свой народ і Савецкую ўладу, таму што яе, буйную батрачку, народ абраў дэпутатам раённага Савета і таму, што яна абараняла інтарэсы свайго народа.

Забойцы панеслі заслужанае пакаранне. Але некаторыя з іх да гэтага часу знаходзяцца ў вашай краіне. Яны паклёпнічаюць на Савецкі Саюз, наш народ. Мы не сумняваемся, што англійскі народ ненавідзіць гэтых здраднікаў.

Мікола ЗАРУЦКІ.

КАЛУГА АПЛАДЗІРУЕ

У гэтыя дні ў Калуге на радзіме піянера міжпланетных падарожжаў Канстанціна Эдуардавіча Цыялкоўскага выступае Дзяржаўны ансамбль танца Беларускай ССР. Артыстычны калектыв працуе з небывалым творчым уздымам. Усе нумары канцэртаў, якія адлюстроўваюць дружбу народаў, ідуць на біс. Земляні Цыялкоўскага горада апладзіруюць ансамблю, які выконвае беларускія, украінскія, рускія, чэшскія, румынскія і венгерскія танцы. Затым ансамбль адправіцца на гастролі па гарадах Калужскай вобласці.

ПАГРОЗА МІРУ

Такія вынікі стварэння аб'яднаных ядзерных сіл НАТО тым больш верагодны, што да гэтых сіл будуць дапушчаны заходнегерманскі бундэсвер і яго генералы, якія толькі таго і чакаюць, каб завалодаць ядзернай зброяй хоць бы і ў рамках НАТО. Паглядзіце, з якой надзвычайнай паспешлівасцю згадзіўся ўрад ФРГ з усімі праектамі стварэння аб'яднаных сіл, якія толькі былі пастаўлены на дыскусію. Як відаць, Бону галоўнае не форма доступу да ядзернай зброі, а сама зброя. Хіба не паказальна, што ледзь прэзідэнт ЗША і прэм'ер-міністр Англіі падпісалі ў Насау пагадненне аб стварэнні аб'яднаных ядзерных сіл, як урад ФРГ першым заявіў аб сваёй падтрымцы іх плана. Бон неадкладна пачаў падрыхтоўку нямецкіх экіпажаў для караблёў, якія нясуць ядзерныя ракеты «Паларыс». Генералы бундэсвера ўжо трымаюць напагатове злучэнні заходнегерманскіх самалётаў для атлантычных ядзерных сіл. ЗША і ФРГ, мяркуючы па паведамленнях заходняга друку, ужо дагаварваюцца аб выкарыстанні заходнегерманскіх портаў на ўзбярэжжы Паўночнага і Балтыйскага мораў у якасці баз для амерыканскіх падводных лодак, якія ўвойдуць у склад аб'яднаных ядзерных сіл. Урад

Заходняй Германіі пайшоў нават на тое, каб узяць на сябе трэцюю частку ўсіх выдаткаў, звязаных са стварэннем гэтых агрэсіўных сіл. Зразумела, на што разлічваюць кіруючыя колы Заходняй Германіі. Яны разлічваюць на тое, што і надалей у НАТО будзе дзейнічаць усё той жа прынцып, у НАТО будзе дзейнічаць з тым жа прынцыпам, у НАТО будзе дзейнічаць з тым жа прынцыпам, у НАТО будзе дзейнічаць з тым жа прынцыпам.

У якой недапушчальнай супярэчлівасці знаходзіцца такая палітыка з тымі міралюбівымі запэўненнямі, да якіх увесць час прыбягаюць прадстаўнікі заходніх дзяржаў на пасяджэннях камітэта 18 краін па раззбраенню! Так, гэтыя прадстаўнікі гавораць, быццам гатовы шукаць шляхі да міжнароднага пагаднення па раззбраенню. А што робяць іх урады? Фарсіруюць гонку ядзерных узбраенняў, узрываючы ядзерныя бомбы на выпрабавальных палігонах у Невадзе і Сахары і рыхтуючы распаўсюджванне ядзернай зброі на іншыя краіны.

На што разлічваюць у сваёй небяспечнай гульні

ЗША і іх саюзнікі па НАТО? Яны імкнуцца выйграць час і паставіць міралюбныя дзяржавы перад фактам распаўсюджвання ядзернай зброі на найбольш агрэсіўныя краіны НАТО, перш за ўсё, на ФРГ. Гэта, відавочна, стварыла б асабліва небяспечныя абставіны ў Еўропе, ды і ва ўсім свеце. Калі б, гаворыцца ў нотах Савецкага ўрада, ЗША, Англія і Францыя пайшлі б па шляху распаўсюджвання ядзернай зброі, то Савецкі Саюз быў бы вымушаны зрабіць адпаведныя вывады і прыняць такія меры, якія забяспечылі б захаванне на належным узроўні бяспекі Савецкага Саюза, яго зброі і саюзнікаў.

Савецкі Саюз упэўнены ў тым, што яго энергічныя ахоўныя дзеянні знайшлі б разуменне ва ўсіх дзяржаў і народаў, якім домага справа міру. Але ён шчыра хацеў бы, каб да такіх дзеянняў справа не дайшла. Запаветная мэта Савецкай дзяржавы — садзейнічаць урэгуляванню наспейшых праблем і сумеснымі намаганнямі спыніць гонку ракетна-ядзерных узбраенняў. Да гэтага і заклікае Савецкі ўрад урады ЗША, Англіі і Францыі. Ці будзе пачуты гэты голас міру ці заходнія дзяржавы пойдучы па шляху стварэння аб'яднаных ядзерных сіл НАТО, па шляху небяспечнай гонкі да тэрмаядзернай вайны? Гэта пакажа бліжэйшае будучае.

Народы свету! Змагайцеся за поўную і канчатковую ліквідацыю ганебнай сістэмы каланіяльнага рабства, супраць усіх форм імперыялістычнай залежнасці.

3 Першамайскіх
Заклікаў ЦК КПСС.

ПЕРШЫ Ў АФРЫЦЫ

У горадзе Іншасе, размешчаным недалёка ад Каіра, з дапамогай савецкіх спецыялістаў пабудаваны атамны рэактар. Цяпер у аддзеле ядзернай фізікі атамнага цэнтра працуе вялікі калектыў навуковых супрацоўнікаў-арабаў. Яны праводзяць даследаванні ізатопаў, уздзеяння магнітнага поля на элементарныя частачкі, вывучаюць праблемы барацьбы з радыяцыяй, ужывання радыяактыўных рэчываў у медыцыне, паспяхова выкарыстоўваюць ізатопы для лячэння хвароб печані. Важнае месца ў плане навуковых работ цэнтр адводзіць выкарыстанню ізатопаў у прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці.

Сэрца атамнага цэнтра — ядзерны рэактар. Яго магутнасць — 2 тысячы кілават. Два аддзелы вывучаюць праблемы атамных рэакцый і ператварэнне пэўных груп элементаў у радыяактыўныя рэчывы. Тут жа створана аддзяленне геалагічных даследаванняў, майстэрня па вытворчасці электронных прыбораў. Вялікую работу вядзе аддзел дакументацыі. Галоўная яго мэта — прадставіць навуковым работнікам найбольш поўную інфармацыю ў розных галінах фізікі. У гэтым аддзеле ўстаноўлены «электронны мост» — запамінальнае прыстасаванне, якое можа выдаць эксперыментарам патрэбныя звесткі ў любы момант вопыту.

Прэзідэнт рэспублікі Гамаль Абдэль Насер высока ацаніў дапамогу савецкіх спецыялістаў.

СЯМІГОДКА ГАНЫ

У Акры адбылася канферэнцыя спецыялістаў па эканамічнаму планаванню. У цэнтры работы канферэнцыі быў новы сямігадовы план развіцця рэспублікі Гана.

Услед за гэтай канферэнцыяй адбудзецца штогадовая сесія Эканамічнага таварыства Ганы, на якую запрошаны эканамісты з афрыканскіх краін. Сесія таварыства будзе прысвечана праблемам планавання, якія прадстаўляюць цікавасць для ўсіх афрыканскіх краін.

Фотааўдюд М. Чарняўскага.

На Цэйлоне з дапамогай СССР узводзіцца металургічны завод. Сумесна з цэйлонскімі рабочымі на будаўніцтве працуюць савецкія інжынеры і тэхнікі. З Савецкага Саюза паступае абсталяванне. На здымку: савецкая тэхніка на будаўнічай пляцоўцы.

З ЯМЛЯ СЯЛЯНАМ

Міністр сельскай гаспадаркі Алжыра Амар Узган заявіў, што ўсе землі, адабраныя ў выніку правядзення аграрнай рэформы, будуць апрацоўвацца калектыўна.

Зямельная рэформа ў Алжыры будзе ажыццэўлена ў тры этапы. Першы этап пачаўся некалькі месяцаў назад. Больш аднаго мільёна гектараў зямляў, якія пакінулі ўладары маёнткаў, перададзена бедным сялянам. Другі этап зямельнай рэформы будзе датычыцца 1 500 тысяч гектараў зямлі, якія яшчэ знаходзяцца ў валоданні еўрапейскіх пасяленцаў. У ходзе трэцяга этапу зямельныя ўчасткі саміх алжырцаў будуць абмежаваны тымі памерамі, на якіх яны ў стане весці гаспадарку сваімі сіламі.

КРАІНА ГНЕВУ І СТРАХУ

3 артыкула Фрэнка Джэйлса, рэдактара міжнароднага аддзела газеты «Сандзі Таймс»

«...Працоўнае загадаўства Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі пазбаўляе рабочых-афрыканцаў магчымасці выбіраць работу па свайму жаданню. Кваліфікаваная праца ў большасці выпадкаў наогул недаступна афрыканцам. Праўда, яны могуць уступіць у прафсаюзы, але гэта не дае ім абсалютна нічога, афрыканскія прафсаюзы не маюць права прымаць удзел у заключэнні калектыўных дагавораў. Афрыканцы, занятыя ў прамысловасці, не могуць жыць разам са сваімі сем'ямі. Для гэтага неабходна працаваць не менш дзевяці год у аднаго гаспадары. Калі нават рабочаму і ўдаецца абзавесціся сям'ёй, ён падпадае пад дзеянне закона, які строга забараняе свабоднае перасяленне афрыканцаў з аднаго раёна краіны ў другі. Зусім нядаўна ўрад Паўднёва-

Афрыканскай Рэспублікі ўнёс у парламент законапраект, яго прадстаўлялі як «важны крок» на шляху да змякчэння расавай дыскрымінацыі ў краіне.

Гэты законапраект адносна «раздзельнага развіцця» прадугледжвае, што будзе выдзелена група насельніцтва ў паўтара мільёна чалавек, якая складаецца з каларовых Капскай правінцыі і асоб азіяцкага паходжання. Па свайму становішчу, адукацыі гэта частка насельніцтва стаць намога вышэй, чым афрыканцы. Каларовыя і азіяты маюць магчымасць атрымаць лепшую прафесію. Яны бліжэй да белых, чым да чорных.

І калі новы законапраект будзе адобраны і прыняты, становішча афрыканцаў яшчэ пагоршыцца. Іх паставяць амаль у становішча жывёл...»

АГРЭСІЎНЫ АКТ

Чатыры партугальскія ваенныя самалёты бамбардзіравалі населены пункт Бумак, размешчаны на тэрыторыі Рэспублікі Сенегал каля граніцы з Партугальскай Гвінеяй. Аб гэтым было аб'яўлена пасля пасаджэння сенегальскага ўрада.

Партугальскія каланізатары праводзяць буйныя карныя аперацыі

супраць афрыканскіх патрыётаў, якія вядуць у паўночных раёнах краіны, што мяжуюць з Сенегалам, мужную барацьбу з іншаземнымі прыгнятальнікамі. Ян паведамляе карэспандэнт агенцтва Франс Прэс з Дакара, Сенегал зараз жа паведаміў аб учыненай агрэсіі Савету Бяспекі ААН.

ЗАЯВА АЛІ САБРЫ

Каірскае радыё перадала паведамленне аб тым, што ў выніку трохбаковых перагавораў, якія праходзілі ў Каіры, Аб'яднаная Арабская Рэспубліка, Ірак і Сірыя вырашылі стварыць федэральную дзяржаву, паведамляе агенцтва Рэйтэр. Старшыня выканаўчага савета ААР Алі Сабры, гаворыцца ў паведамленні, заявіў, што новая федэральная дзяржава будзе складацца з трох раёнаў: Егіпецкага, Іракскага і Сірыйскага. Дзяржава будзе мець адзіную сталіцу — Каір, адзіны флаг і адзінае грамадзянства.

КАТАСТРОФА Ў АКІЯНЕ

Марское міністэрства ЗША аб'явіла аб катастрофе з атамнай падводнай лодкай «Трэншэр», якая праходзіла выпрабаванні ў Атлантычным акіяне. З ёй згублена сувязь з 9 гадзін раніцы 10 красавіка, калі лодка нагрузілася пад ваду ў 220 мілья к усходу ад Бастона.

Глыбіня акіяна ў месцы пагрузжэння падводнай лодкі паўтары млі. Паводле паведамлення агенцтва Юнайтэд Прэс Інтэрнейшнл, прадстаўнікі ваенна-марскога флоту заявілі, што «падлодка бездапаможна ляжыць на акіянскім дне і не ў стане ўзняцца на паверхню». Паводле апошніх паведамленняў, у раёне пагрузжэння падводнай лодкі з'явілася масляная пляма. Каманда атамнай падводнай лодкі складаецца са 130 чалавек.

9 рэкордаў — такі вынік матчавай сустрэчы плыўцоў Беларусі і Арменіі, якая праходзіла днямі ў Мінску. Спартсмены прайшлі пры значнай перавазе беларускіх спартсменаў, якія выйгралі матч з лікам 134:60. Удзельнікам сустрэчы ўстаноўлена 6 рэкордаў Беларускай ССР і 3 рэкорды Арменіі.

У Кіеве адбылася таварыская сустрэчка фехтавальшчыкаў Украіны, Беларусі, Грузіі і Ленінграда. Вялікага поспеху ў гэтых спаборніцтвах дабіліся беларускія рапірысты Дзівана Ніканчыкава і Станіслаў Маленка. Яны сталі пераможцамі турніру ў асабістым першынстве.

У камандных баях мінчанкі Д. Ніканчыкава, А. Колюхава, С. Баранова і А. Лабоўкіна ва ўпорнай барацьбе атрымалі перамогу над камандай Украіны, з лікам 9:3 выйгралі сустрэчу ў зборнай Грузіі і літаральна разграмілі ленінградцаў — 9:0.

Як і трэба было чакаць, па-за канкурэнцыяй на гэтым турніры была беларуская каманда шпажыстаў, у складзе якой выступалі мінчане Арнольд Чарнушэвіч, Аляксандр Паўлоўскі, Аляксей Ніканчыкаў і Юрый Смалякоў.

Першынство рэспублікі па мастацкай гімнастыцы адбылося ў Віцебску. Пераможцам яго стала каманда Мінскага палаца піянераў (другая каманда Мінска). Другое месца заняла першая каманда сталіцы Беларусі.

ТОЛЬКІ ФАКТЫ

41 ЗЛАЧЫНСТВА ЗА ДЗЕНЬ

БОН. У 1962 годзе ў заходнегерманскай сталіцы і яе наваколлі паліцэйскія зафіксавалі 15 тысяч аграбленняў, забойстваў, згвалтаванняў. Гэта азначае, што штодзённа ў Боне і вакол яго адбываецца прыблізна 41 злачынства.

ПАЦУКОЎ БОЛЬШ, ЧЫМ ЛЮДЗЕЙ

ТОКІО. «Тым жа, чым для Нью-Йорка Бродвей, для Масквы вуліца Горкага, для Парыжа Елісейскія палі, для Вены Марыяхільферштрасе, для Токіо з'яўляецца Гінза, самая вялікая і вядомая вуліца, сэрца горада,—піша карэспандэнт аўстрыйскай газеты «Фольксштyme» ў сваім артыкуле «Пацукі Гінзы». — Аднак за ззялым фасадом Гінзы схаваліся вузкія завулкі, смярдзючыя двары, брудныя каналы. У гэтым свеце пануюць пацукі Гінзы, якія гэтак жа славуць, як сам раён, і налічваюць два мільёны «душ» — у два разы больш чым чалавечы насельніцтва».

ПАРЫЖСКІЯ БІДАНВІЛІ

ПАРЫЖ. Біданвілі — так называюцца трушчобы французскай сталіцы. Вось што піша аб адной з такіх трушчоб французская газета «Фігаро»: «Амаль усе жыхары біданвіляў — непісьменныя. Для іншаземцаў становішча ўскладняецца яшчэ і няведаннем французскай мовы... Адна з жыхарак біданвіля сказала нам: «Аднойчы ўначы мне спатрэбіўся доктар. Я звярталася да васьмі ўрачоў, але ніхто не згадзіўся прыйсці сюды. Многія жанчыны нараджаюць без акушэрскай дапамогі».

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нядзелях — на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 8 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па серадах — ад 22 гадзін 30 минут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 42,15 метра (ці 7140 кілагерцаў) і на хвалі 31,48 метра (ці 9530 кілагерцаў);

па нядзелях — ад 8 гадзін раніцы па сярэднеўрапейскаму часу на хвалях 30,83 і 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому часу з 19.30 да 20.30 на хвалях: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 минут па нью-йоркскому часу на кароткіх хвалях: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

.....

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект, 77.
Дом Друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».